

BAC 2007

Pro–Didactica

Programa M1–2

Rezolvarea variantei 26

versiune finală

Redactia Pro–Didactica

Suportul pe net:

<http://www.pro-didactica.ro/>

CAPITOLUL 1

Varianta 26

1. Subiectul I.

Rezolvare.

- (a) Două drepte sunt paralele dacă au aceeași pantă. Panta dreptei $y = 4x$ este $m = 4$. O altă dreaptă cu această pantă este $y = 4x + 2007$.
- (b) Cum $1^2 + (-\sqrt{3})^2 = 1 + 3 = 4$, punctul $A(1, -\sqrt{3})$ aparține cercului de ecuație $x^2 + y^2 = 4$.
- (c) Cu formula uzuală (teorema lui Pitagora) distanța este

$$\sqrt{(-2-0)^2 + (0-2)^2} = \sqrt{8} = 2\sqrt{2}$$

(d) $\sin \frac{\pi}{6} = \frac{1}{2} \in \mathbb{Q}$.

- (e) De exemplu, pentru $a = \arcsin 1 = \frac{\pi}{2}$ și $b = \arccos 1 = 0$, avem $\sin a = \cos b = 1$.

(f) $\sin^2 \frac{\pi}{4} + \cos^2 \frac{3\pi}{4} = \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2 + \left(-\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2 = \frac{2}{4} + \frac{2}{4} = 1$.

2. Subiectul II.1.

Rezolvare.

- (a) Pentru $A = \mathbb{R}$, mulțimea $A \cup \{-1, 0, 1\} = \mathbb{R}$ are o infinitate de elemente.
- (b) $4^x = \frac{1}{4} \Leftrightarrow 4^x = 4^{-1} \Leftrightarrow x = -1$.
- (c) Deoarece $3 < \log_2 y < 4 \Leftrightarrow 2^3 < y < 2^4 \Leftrightarrow 8 < y < 16$, valorile naturale pe care y le poate lua sunt $y \in \{9, 10, 11, 12, 13, 14, 15\}$.
- (d) Deoarece în Z_{11} , avem $\hat{3} \cdot \hat{4} = \widehat{12} = \hat{1}$, inversul lui $\hat{3}$ este $\hat{4}$.
- (e) De exemplu, pentru $A = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 5 \end{pmatrix}$ avem $\det A = 2 \cdot 5 - 0 \cdot 0 = 10$.

3. Subiectul II.2.

Rezolvare.

- (a) Funcția f fiind de gradul II, are un singur punct de extrem (care este global) în vârful parabolei asociate, adică pentru $x = 4$.
- (b) Derivata a doua este $g''(x) = 6(x - 4)$, $\forall x \in \mathbb{R}$. Avem $g''(x) = 0 \Leftrightarrow x = 4$. Cum în $x = 4$, derivata a doua g'' își schimbă semnul, acesta este un punct de inflexiune.
- (c) Pentru $h(x) = 4$, $\forall x \in \mathbb{R}$, avem $\int_0^1 h(x) dx = 4$.
- (d) Șirul $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ definit prin $a_n = 4 + \frac{1}{n}$, are limita 4.
- (e) Avem $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{25n + 24}{5n + 4} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{25 + \frac{24}{n}}{5 + \frac{4}{n}} = \frac{25 + 0}{5 + 0} = 5$.

4. Subiectul III.

Rezolvare.

- (a) Matricile A și B fiind triangulare superioare (toate elementele de sub diagonală principală sunt 0), determinantul lor este produsul elementelor de pe diagonală. Astfel $\det A = 0 \neq 1 = \det B$.
- (b) $AB = A(I_3 + A) = A + A^2 = (I_3 + A)A = BA$
- (c) Cum $\det A = 0$, rangul lui A este mai mic decât 3. Matricea A are minorul $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, de ordinul 2 cu determinantul nenul, deci rangul lui A este 2.
- (d) Pentru $C = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ și $D = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$, avem $CD = O_3$ și $DC = C$, deci $CD \neq DC$.
- (e) Prin calcul direct

$$A^2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$A^3 = O_3$$

- (f) Fie $X = \begin{pmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & j \end{pmatrix}$ matrice cu proprietatea $AX = XA$. Efectuând înmulțirile matriceale, egalitatea aceasta se traduce prin

$$\begin{pmatrix} d & e & f \\ g & h & j \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & a & b \\ 0 & d & e \\ 0 & g & h \end{pmatrix} \Leftrightarrow \begin{cases} a = e = j \\ b = f \\ d = g = h = 0 \end{cases}$$

Substituind e și j prin a , f prin b , iar d , g și h cu 0 , obținem că $X = \begin{pmatrix} a & b & c \\ 0 & a & b \\ 0 & 0 & a \end{pmatrix}$.

- (g) Am văzut la punctul (e) că $A^3 = O_3$ și de asemenea forma lui A^2 . Cum $A \cdot I_3 = I_3 \cdot A$, putem aplica formula binomului lui Newton. Folosind faptul că $A^3 = O_3$, rezultă că $A^m = O_3, \forall m \in \mathbb{N}, m \geq 3$. Atunci

$$\begin{aligned} B^n &= (I_3 + A)^n = I_3 + C_n^1 A + C_n^2 A^2 + C_n^3 A^3 + \dots + C_n^n A^n \\ &= I_3 + nA + \frac{n(n-1)}{2} A^2 \\ &= \begin{pmatrix} 1 & n & \frac{n(n-1)}{2} \\ 0 & 1 & n \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}, \end{aligned}$$

qed.

5. Subiectul IV.

Rezolvare.

- (a) Pentru orice $x > 0$ avem $f'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x}}$.
- (b) Conform definiției derivatei într-un punct, limita este $f'(1) = \frac{1}{2}$.
- (c) Cum funcția este definită doar la dreapta lui $x_0 = 0$, nu putem discuta de derivabilitate ci doar de derivabilitate la dreapta. Vom arăta că f nu este derivabilă la dreapta în $x_0 = 0$. Or aceasta este o consecință a faptului că

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sqrt{x}}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{\sqrt{x}} = \infty$$

- (d) Cum $f'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x}} > 0, \forall x > 0$, rezultă că f este strict crescătoare pe $[0, \infty)$.

De fapt $x \mapsto \sqrt{x}$ este evident strict crescătoare, dar am preferat să dăm un argument formal.

- (e) Să observăm că funcția $h : [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $h(x) = f(x) + f(x^2) + f(x^3) = \sqrt{x} + x + x\sqrt{x}$ este strict crescătoare ca sumă de funcții strict crescătoare. Atunci h este în particular injectivă. Cum $h(4) = \sqrt{4} + \sqrt{4^2} + \sqrt{4^3} = 2 + 4 + 8 = 14$, rezultă că $x = 4$ este o soluție. Această soluție este unică datorită injectivității lui g .

(f) $\int_1^4 f(x) dx = \int_1^4 x^{1/2} dx = \frac{2}{3} x^{3/2} \Big|_1^4 = \frac{2(4^{3/2} - 1)}{3} = \frac{14}{3}$.

(g) Căutăm o funcție de tipul $g(x) = kx$ astfel ca $\int_1^4 f(x) dx = \int_1^4 g(x) dx \Leftrightarrow \frac{14}{3} =$
 $k \int_1^4 x dx \Leftrightarrow \frac{14}{3} = k \frac{x^2}{2} \Big|_1^4 \Leftrightarrow \frac{14}{3} = k \frac{15}{2} \Leftrightarrow k = \frac{28}{45}$. Obținem funcția $g(x) = \frac{28}{45}x$
care satisface condițiile din enunț.

PRO DIDACTICA VĂ UREAZĂ SUCCES LA BAC.
DE LA TOAMNĂ VĂ AȘTEPTĂM CU ÎNTREBĂRI DIN MATERIA
DE FACULTATE.